

[Lannung.]

nuværende prøve i høj grad favoriserer den mand, der uden at skabe sig selvstændig forretning og klientkreds bliver gående som fuldmægtig, respektive medarbejder, i et højesteretssagførerfirma alle de mange år. Han bliver som den gode og rutinerede elev prædestineret til at tage prøven, men han er muligvis, alt efter omstændighederne, på vigtige områder ikke bedre, eventuelt ringere, end den anden type, jeg omtalte.

Af de forhold, jeg har peget på, ja, allerede af den forskellige adgang til prøvesager følger, at ikke alle kvalificerede har lige mulighed for at gennemføre prøven. Det er dog klart, at hvis jeg troede, at retsplejemæssige hensyn gjorde det uforvarsvarligt at afskaffe den nuværende højesteretsprøve, ville jeg ikke gå ind for dens afskaffelse.

Jeg har noteret mig, hvad højesteret siger i sin udtalelse — bilag 1 til lovforlaget. Min ærbødighed for højesteret pålægger mig stor tilbageholdenhed, når jeg skal udtale mig om denne kategoriske udtalelse, men jeg må ærligt og redeligt indrømme, at den for mig ville have vundet både i styrke og vægt ved at være mindre kategorisk. En fremragende dommer sagde forleden, at hvis dommerne alene havde været bestemmende for fremskridt i retsplejen, var vi ikke kommet så langt, som vi nu er, og han tænkte på de fremskridt, som formentlig alle, også dommerne, bag efter har været enige om har vist sig at være fremskridt. Det bør nok også nævnes, at højesteret i sin tid, så vidt jeg forstår, bl. a. stillede sig negativt over for oprettelsen af sø- og handelsretten. Nu kan vel ingen, der har med vor retspleje at gøre, og således heller ikke højesteret, tænke sig dansk retspleje uden denne i enhver henseende udmærkede domstol; selv højesteret er altså ikke ufejlbarlig i sin forhåndsbedømmelse af nydannelser inden for retsplejen.

Med hensyn til argumentationen i øvrigt imod ophævelsen af højesteretssagførerprøven ser jeg ikke rettere, end at den skyder så meget over målet, at den taber den værdi, den ellers kunne have haft. Den er ikke fri for at være noget krænkende i forhold til landsretterne og for så vidt også sø- og handelsretten, og den savner

i ikke ringe grad indre logik, al den stund dens første konsekvens burde være en skærpelse af landsretssagførerprøven og indtil da en ophævelse af den for landsretssagførere gældende møderet for højesteret i alle såkaldte egne sager, der nu fører til, at der, som nærmere omtalt i bemærkningerne, mødes af landsretssagførere i omtrent en tredjedel af alle sager for højesteret. Imidlertid er der ingen, der trods den anvendte argumentation for alvor har været inde på tanken om den nævnte skærpelse eller ophævelse. Tværtimod argumenterer de ivrigste tilhængere af højesteretssagførerprøven meget imod en skærpelse af landsretssagførerprøven, endda på en sådan måde, at man merkt Absicht und wird verstimmt. Den kendsgerning, at adgangen til at fratage landsretssagførere deres møderet for højesteret i de 25 år siden 1932 kun er benyttet siger og skriver i fem tilfælde, kan da også kun med rimelighed forstås således, at det store flertal af landsretssagførere har magtet opgaven.

Jeg ser ikke rettere, end at hvis der skal være noget hold i udtalelserne om, at proceduren for landsretten ofte er ringe, — det var det, det ærede medlem hr. Poul Møller var inde på — da er den eneste forsvarelige konsekvens at stramme betingelserne for landsretten, og da burde det være en oplagt pligt for alle herhen hørende faktorer, landsretterne i særdeleshed, at forlange prøven skærpet, idet retsplejehensynet dog bør være det afgørende; det er jeg enig i. Denne tanke synes imidlertid alle at tage afstand fra eller ingen for alvor at gå ind for. Den naturlige konklusion heraf må være, at proceduren, når det kommer til stykket, stort set er fyldestgørende.

Jeg mindes da også, at ingen ringere end daværende landsretspræsident Haack på given foranledning i sin tid udtalte, at det ikke var hans opfattelse, at den procedure, der præsteredes af landsretssagførere og overretssagførere, var ringere end den, der præsteredes af højesteretssagførere, når de gav møde i landsretten, og han tilføjede, at tids- og kraftøkonomisk stod i øvrigt landsretsproceduren formentlig over proceduren ved højesteret.

Ser vi et øjeblik på verden uden for Verona, og det er somme tider ganske sundt,